

บทคัดย่อจากการอุทธรณ์ ร้องทุกข์

เรื่องแดงที่ ๕(อ)/๒๕๕๖

ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งนายช่างเครื่องกลชำนาญงาน สังกัดสำนักงานเขต ได้อุทธรณ์คำสั่งไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ โดยผู้ออกคำสั่งให้เหตุผลว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีนำกระสอบทราย (กระสอบเปล่าและที่บรรจุทราย) ของสำนักงานเขตซึ่งกรุงเทพมหานครจัดเตรียมไว้สำหรับการป้องกันน้ำท่วมไปตั้งวางให้กับสถานที่เอกชนต่างๆ จำนวน ๔ แห่ง และรับเงินค่าจ้างจากสถานที่นั้นๆ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) (๔) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยทุจริต กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และละเว้นการกระทำหรือทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ประกอบมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้อุทธรณ์โต้แย้งว่าผู้อุทธรณ์เพียงแต่กระทำผิดขั้นตอนปฏิบัติของทางราชการ คือไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการบังคับบัญชา โดยไม่เสนอเรื่องการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรขอความช่วยเหลือจากภาคเอกชนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการก่อน ส่วนกรณีถุงทรายเปล่าเมื่อฤดูน้ำท่วมทางกรุงเทพมหานคร มีนโยบายให้สำนักงานเขตจัดเตรียมกระสอบทรายเปล่าหรือถุงบรรจุทรายไว้บริการประชาชนหรือเอกชนที่ร้องขอความช่วยเหลืออยู่แล้ว ซึ่งการปฏิบัติงานโดยหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นประจำทุกปีเช่นเดียวกับสำนักงานเขตอื่นๆ แต่สำหรับในปี พ.ศ.๒๕๕๔ กระแสของภัยอันเกิดจากน้ำมาแรงทุกภาคส่วนต่างมีความวิตกกังวลต่อผลที่จะได้รับจากภัยน้ำท่วม ต่างฝ่ายต่างก็ต้องรีบเร่งหาทางป้องกันให้เร็วที่สุด เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินถ้าปฏิบัติตามขั้นตอน ณ ขณะนั้นจะป้องกันได้ไม่ทันจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการช่วยเหลือหากรอกการปฏิบัติตามขั้นตอนจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ภาคเอกชนที่ร้องขอ ผู้อุทธรณ์จึงขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ เพื่อจะได้รับบำเหน็จบำนาญเพื่อดูแลครอบครัว และนำไปใช้หนี้ที่ได้ก่อไว้

คำวินิจฉัย

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้อุทธรณ์ว่าไม่ได้ทุจริต เพียงแต่กระทำผิดขั้นตอนปฏิบัติของทางราชการ กล่าวคือ ไม่ได้เสนอเรื่องการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรขอความช่วยเหลือจากภาคเอกชนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการก่อนเท่านั้น

ข้อเท็จจริงรับฟังยุติได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วม ได้ประมาณการจำนวนถุงบรรจุทรายที่จะต้องใช้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และขอเบิกจากสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร (ถุงเปล่า) จำนวน ๗,๐๐๐ ถุง เมื่อประมาณวันที่ ๑๙, ๒๐ และ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ได้นำถุงบรรจุทราย (ถุงเปล่า) จำนวน ๒,๐๐๐ ถุง ไปที่โรงแรม ป เพื่อบรรจุทรายที่สั่งซื้อมาต่างหาก โดยได้ว่าจ้างนาย ว นาย ร และนาย น ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมากรอกบรรจุทรายและจัดเรียงไว้ที่โรงแรมดังกล่าว และได้รับเงินจาก นาย ก (เจ้าหน้าที่โรงแรม) จำนวน ๑๘,๕๐๐ บาท นอกจากนี้ยังปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ ได้ติดต่อกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขายถุงบรรจุทรายในราคาถุงละ ๔๐ บาท จำนวน ๓ หน่วยงาน รวมประมาณ ๙๐๐ ถุง คือ (๑) นำไปส่งให้ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน ๒๐๐ ถุง และรับเงินจากเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยนั้น จำนวน ๘,๐๐๐ บาท (๒) ส่งให้ที่อาคารน ถนนสารสิน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน จำนวน ๕๐๐ ถุง

และรับเงินจากคุณ ก (ไม่ทราบนามสกุล) จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท (๓) นำไปส่งให้ที่อาคาร ถนนสารสิน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน ประมาณ ๒๐๐ ถู และรับเงินจากคุณ น (ไม่ทราบนามสกุล) จำนวน ๘,๐๐๐ บาท โดยใช้รถบรรทุก ๖ ล้อเล็กของหน่วยเบส ยี่ห้อโตโยต้า ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ไปใช้ในการบรรทุกและขนส่ง ถูบรรทุกทรายไปส่งตามจุดต่างๆ ดังกล่าว พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์จึงเป็นการกระทำความผิดวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๔ โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ (๑) และฝ่าฝืนข้อห้ามตาม

มาตรา ๘๓ (๓) (๕) ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) (๔) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือ ฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ การกล่าวอ้างว่าตนไม่ได้ทุจริต เพียงเพราะกระทำผิดขั้นตอนปฏิบัติของทางราชการ ที่ไม่ได้เสนอเรื่องการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรขอความช่วยเหลือจากภาคเอกชนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ เป็นการกล่าวอ้างลอยๆ เพื่อให้ตนพ้นผิด หากผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดขั้นตอนจริงตามคำกล่าวอ้าง เหตุใดจึงรับเงินค่าตอบแทนจากหน่วยงานเอกชนดังกล่าวข้างต้น ส่วนกรณีอุทธรณ์ว่าถูกรายเปล่าเมื่อฤดูน้ำท่วมทางกรุงเทพมหานคร ก็มีนโยบายให้สำนักงานเขตจัดเตรียมกระสอบทรายเปล่าหรือถูกรายไว้บริการประชาชนหรือเอกชนที่ร้องขอความช่วยเหลืออยู่แล้ว ก็ไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน เนื่องจากการบริการประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภาครัฐ ย่อมไม่มีค่าบริการ แต่ผู้อุทธรณ์กลับรับเงินค่าตอบแทนจากหน่วยงานเอกชนดังกล่าวเพื่อประโยชน์ส่วนตนกรณีกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่าการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กรณีของนายสมปอง เป็นการกระทำผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ดังนั้น การที่มีคำสั่งที่ไล่ผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ จึงเป็นการชอบและเหมาะสมกับกรณีกระทำผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

การวิเคราะห์

การพิจารณาลดโทษผู้อุทธรณ์จากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้อุทธรณ์ว่าเข้าข่ายเป็นการทุจริตต่อหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นหรือไม่ จากข้อเท็จจริงผู้อุทธรณ์มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วมได้ประมาณการจำนวนถูกรายที่จะต้องใช้ในการป้องกันน้ำท่วมในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยแจ้งขอเบิกถูกราย (ถูกราย) จากสำนักการระบายน้ำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗,๐๐๐ ถู ซึ่งมีข้อความ "สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร" และสั่งซื้อทรายอีกจำนวน ๑๒ คิว โดยให้เจ้าหน้าที่หน่วยเบสบรรทุกทรายเพื่อเตรียมไว้

ป้องกันน้ำท่วม จำนวน ๑,๐๐๐ ฤๅ อันเป็นทรัพย์สินของทางราชการไว้บริการประชาชนหรือเอกชน เนื่องจากการบริการประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภาครัฐ ย่อมไม่มีค่าบริการแต่ผู้อุทธรณ์กลับรับเงินค่าตอบแทนจากหน่วยงานเอกชน เพื่อประโยชน์ส่วนตนกรณีจึงเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่าการลงโทษผู้กระทำผิดฐานวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดอย่างร้ายแรงซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่องแดงที่ ๙ (ร) / ๒๕๕๗

ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดสำนัก ร้องทุกข์สรุปได้ว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เรื่องแดงที่ ๓๐ (ร) /๒๕๕๖ ที่ให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ดำเนินการยกเลิกคำสั่งเลื่อนข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษ ลำดับที่ ๓๔-๓๙ ตามบัญชีรายละเอียดการเลื่อนข้าราชการแนบท้ายคำสั่งเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลทำให้คำสั่งที่ออกโดยคู่กรณีในการร้องทุกข์ที่ได้แต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ ซึ่งได้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามไปด้วย

ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ มีคำขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ

คำวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เรื่องร้องทุกข์นี้ เป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ กล่าวหาว่าคู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ ซึ่งดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าว กรณีจึงเป็นเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๑) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ จะมีสิทธิยื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้หรือไม่ขึ้น เหตุแห่งการร้องทุกข์จะต้องเกิดจากคู่กรณีในการร้องทุกข์ในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ โดยไม่ชอบตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

สำหรับกรณีนี้ เห็นว่าแม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคู่กรณีในการร้องทุกข์จะเป็นผู้ออกคำสั่งซึ่งมีผลเป็นการแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ ก็ตาม แต่ก็เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๖๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่บัญญัติว่า “เมื่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้วให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร” ดังนั้น การที่คู่กรณี

ในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ จึงมิใช่เป็นการปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ ของคู่กรณีในการร้องทุกข์โดยตรงซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๑) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ จะมีสิทธิยื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่อง ร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

นอกจากนี้ การที่ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ มีคำขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้คู่กรณี ในการร้องทุกข์ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งของคู่กรณีในการร้องทุกข์ จึงเท่ากับว่าเป็นการขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ซึ่งกรณีนี้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เคยพิจารณาและมีคำวินิจฉัยไปแล้วในเรื่องแดงที่ ๓๐ (ร) /๒๕๕๖ การที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะต้อง พิจารณาวินิจฉัยตามคำขอของผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ โดยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งที่เกิด จากการดำเนินการให้ เป็นไปตาม คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นั้นอีก ทั้งที่เคยพิจารณาและมีคำวินิจฉัยไปแล้ว ในกรณีนี้จึงเห็นว่าไม่อาจกระทำได้เพราะคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นั้นให้เป็นที่สุด ตามนัยข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วย การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนั้น คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ จึงเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจการวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และต้องห้ามมิให้รับคำร้องทุกข์ ไว้พิจารณาตามข้อ ๔๒ (๑) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จึงมีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ ไว้พิจารณา และสั่งจำหน่าย เรื่องร้องทุกข์ออกจากสารบบ

บทวิเคราะห์

เรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ต้องเป็น เรื่องร้องทุกข์ที่มีเหตุแห่งความคับข้องใจเกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี แต่การดำเนินการให้ เป็นไป ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นการถือปฏิบัติ ตามมาตรา ๖๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนั้น กรณีของผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ จึงมิใช่กรณีที่ผู้ร้องทุกข์ที่ ๑-๖ ได้รับการ ปฏิบัติโดยตรงจากผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุแห่งความคับข้องใจที่จะมีสิทธินำเรื่องมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้ คำร้องทุกข์จึงไม่อยู่ในอำนาจการวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และห้ามมิให้ รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา ตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบข้อ ๗ วรรคสอง (๑) ข้อ ๓๑ ข้อ ๔๒ (๑)

และข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัย
เรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรื่องแดงที่ ๑๑ (ร)/๒๕๕๗

คำร้องทุกข์และคำขอ ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
กรุงเทพมหานคร ตำแหน่งครู รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๑ ชั้น ๑๒,๕๓๐ บาท โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ได้ขอโอนไปรับราชการเป็นพนักงานเทศบาล ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ๕ กองการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ตามคำสั่งสำนักงานเทศบาลตำบลที่ ๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑
มีนาคม ๒๕๕๕ และสำนักงานเขตได้มีคำสั่งที่ ๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ให้โอนผู้ร้องทุกข์
โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และอัตราเงินเดือนทางสังกัดกรุงเทพมหานครตั้งแต่วันที่ดังกล่าว และส่งผู้ร้องทุกข์
ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลแล้ว แต่สำนักงานเทศบาลตำบลได้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์
ทราบว่าจะยังไม่สามารถรับโอนได้จนกว่าจะได้ขอมติเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด ต่อมา
คณะกรรมการดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบให้
สำนักงานเทศบาลตำบลรับโอนผู้ร้องทุกข์ สำนักงานเทศบาลตำบลก็ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศ
คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ
เทศบาล ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ข้อ ๑๗๒ และข้อ ๑๗๔ (๒) ผู้ร้องทุกข์จึงมีหนังสือขอความอนุเคราะห์
ให้ผู้อำนวยการเขตเปลี่ยนแปลงวันที่ให้โอนเป็นตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ตามที่สำนักงานเทศบาล
ตำบลได้มีคำสั่งที่ ๑๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ รับโอนผู้ร้องทุกข์อีกครั้ง ตามมติคณะกรรมการ
พนักงานเทศบาลจังหวัด หากไม่สามารถดำเนินการได้ ผู้ร้องทุกข์ขอกลับไปรับราชการทางสังกัดเดิม
แต่ผู้อำนวยการเขตก็ไม่ได้ดำเนินการตามที่ร้องขอ จากนั้นเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ สำนักงานเทศบาล
ตำบลได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการเขต ขอทราบความคืบหน้ากรณีตรวจสอบเอกสารประกอบการโอนของ
ผู้ร้องทุกข์ที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งในสาระสำคัญ เพื่อให้วันที่โอนผู้ร้องทุกข์สอดคล้องตรงกับที่
สำนักงานเทศบาลตำบลมีคำสั่งรับโอนคือตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานเทศบาลตำบลเห็นว่า
ไม่ถูกต้อง เพราะตามระเบียบการรับโอนย้ายข้าราชการมาบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล กำหนดให้
เทศบาลแต่งตั้งได้ไม่ก่อนวันที่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดมีมติเห็นชอบเท่านั้น สำนักงานเทศบาล
ตำบลจึงปฏิเสธการรับโอนและแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ยุติการปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อรอผลการตรวจสอบ
ซึ่งผู้ร้องทุกข์ได้ปฏิบัติตามคำสั่ง นอกจากนี้ สำนักงานเทศบาลตำบลประสงค์จะส่งตัวผู้ร้องทุกข์กลับมาปฏิบัติ
หน้าที่โดยมิได้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ และมีได้แจ้งผู้ร้องทุกข์ให้กลับไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทางสังกัดเดิม
อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ สำนักงานเขตได้มีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานเขต
ที่ ๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งให้โอนผู้ร้องทุกข์ไปรับราชการทางสังกัดสำนักงานเทศบาล
ตำบล โดยผู้ร้องทุกข์ได้เดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางสังกัดเดิมตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖
แต่ผู้ร้องทุกข์ยังมีได้รับสิทธิตลอดเงินเดือนที่ขาดหายไปจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ทั้งๆ ที่มิใช่ความผิด
ของผู้ร้องทุกข์แต่เกิดจากความบกพร่องทางธุรการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อน
หรือเสียหาย จึงขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้ผู้อำนวยการเขตดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนใน
ตำแหน่งครู รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๑ ชั้น ๑๒,๕๓๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

คำวินิจฉัย พิเคราะห์ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บ
รักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง กำหนดคำว่า “หน่วยงาน”
หมายความว่า หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และส่วนราชการตาม

ประกาศกรุงเทพมหานครว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานครที่ไม่ต่ำกว่าระดับกอง วรรคสองกำหนดว่า “หัวหน้าหน่วยงาน” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร ... ผู้อำนวยการเขต ... วรรคสามกำหนดว่า “หน่วยการคลัง” หมายความว่า ...ฝ่ายการคลังหรือกลุ่มงานการคลัง...ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน... วรรคสี่กำหนดว่า “หัวหน้าหน่วยการคลัง” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน...ทั้งนี้ ให้รวมถึง...หัวหน้าฝ่ายการคลัง สำนักงานเขต...และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้ากลุ่มงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ให้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานการคลัง ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน... ข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การเบิกเงินเพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันที่ต้องจ่ายประจำเดือน ให้หน่วยงานปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ เงินอื่นในลักษณะเดียวกันและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด เว้นแต่ระเบียบนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ประกอบกับประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕๙) พ.ศ. ๒๕๔๙ หมวด ๑๖ สำนักงานเขต ข้อ ๒๗ กำหนดให้สำนักงานเขตมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครอง ... การบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับการเบิกจ่ายเงินเดือน (๘) กำหนดให้ฝ่ายการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การบัญชี และการพัสดุที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินอุดหนุนรัฐบาล เงินนอกงบประมาณและเงินอื่นใด (ได้แก่ การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน ... ซึ่งจากข้อกำหนดของระเบียบดังกล่าว เห็นว่า ได้กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานคือ ผู้อำนวยการเขต มีอำนาจหน้าที่เบิกเงินเพื่อจ่ายเป็นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขต โดยมีฝ่ายการคลังเป็นหน่วยงานภายในรับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การโอนย้ายร้องทุกข์ไปรับราชการสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ตามคำสั่งสำนักงานเขตที่ ๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้อำนวยการเขตพบว่าผู้ร้องทุกข์แก้ไขคำสั่งสำนักงานเขตที่ ๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ จากเดิม “สั่ง ณ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕” เป็น “สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕” และแก้ไขบัญชีรายละเอียดการให้ออนข้าราชการแนบท้ายคำสั่งดังกล่าว คือ ชื่อบัญชี รายการโอนไปสังกัด และรายการวันที่อันเป็นความผิดอาญาฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอม ผู้อำนวยการเขตจึงมีคำสั่งสำนักงานเขตที่ ๓๗๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ เพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตบางพลัดที่ ๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งให้ออนย้ายผู้ร้องทุกข์ จึงมีผลให้ผู้ร้องทุกข์ยังคงมีสถานะเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ตำแหน่งครู รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๑ ชั้น ๑๒,๕๓๐ บาท โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต ตามเดิม ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นมา เมื่อผู้ร้องทุกข์เดินทางมารายงานตัวเพื่อกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางสังกัดเดิมตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตจะต้องพิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ตามสิทธิที่ควรจะได้ตามที่กฎหมายกำหนดตั้งแต่วันดังกล่าว การที่ผู้อำนวยการเขตไม่พิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์จนเวลาด่วงเลยไปประมาณ ๓ เดือนเศษ จนผู้ร้องทุกข์มาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เข้าข่ายเป็นกรณีและผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่หรือประวิงเวลาหรือห่วงเหนียวไม่ดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ตามสิทธิภายในเวลาอันสมควร ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๓) แห่งกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นผลให้ผู้ร้องทุกข์ต้องเสียสิทธิไม่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้อำนวยการเขตจะอ้างว่า ขณะนี้

อยู่ระหว่างมีหนังสือหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือนและการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ตามที่สำนักการศึกษาแจ้งมา ก็ไม่ทำให้การกระทำดังกล่าวของผู้อำนวยการเขตไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ หรือประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวไม่ดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนของผู้ร้องทุกข์แต่อย่างใด คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ฟังขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ผู้อำนวยการเขตพิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนตามให้ผู้ร้องทุกข์ได้รับ ในอัตราเงินเดือนขั้น ๑๒,๕๓๐ บาท ให้แก่ผู้ร้องทุกข์ตามสิทธิที่พึงจะได้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่รับคำวินิจฉัย

วิเคราะห์

ผู้อำนวยการเขตในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน มีอำนาจหน้าที่เบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ กรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขต โดยมีฝ่ายการคลังเป็นหน่วยงานภายในรับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือน ตามข้อ ๕ และข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับข้อ ๒๘ ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕๙) พ.ศ. ๒๕๔๙

การที่ผู้อำนวยการเขตไม่พิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร ตามสิทธิที่ควรจะได้ตามที่กฎหมายกำหนดตั้งแต่วันที่ปฏิบัติหน้าที่จนเวลาล่วงเลยไปนาน เข้าข่ายเป็นกรณีของผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่ หรือประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการอันเป็นเหตุ ให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในเวลาอันสมควร ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๓) แห่งกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่องแดงที่ ๑๖(ร)/๒๕๕๗

เรื่องร้องทุกข์นี้ สรุปได้ว่า ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความคับข้องใจอันมีสาเหตุมาจากการที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชา ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ไม่ถูกต้องตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ที่ถูกต้องคือมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔) กรณีประเมินแบบ กศ. ๒ และการลงนามในเอกสารแบบ วฐ.๒ และแบบ กศ.๓ เป็นเหตุให้ผู้ร้องทุกข์เสียโอกาสไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและเลื่อนวิทยฐานะ คศ. ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นอกจากนี้ คู่กรณีในการร้องทุกข์ยังมีพฤติกรรมในการบริหารงานบุคคลต่อผู้ร้องทุกข์ลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยไม่มอบหมายงานในหน้าที่ให้ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติ ไม่ส่งเสริมและพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา ไม่จัดสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อระบบคุณธรรม ใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ บังคับขึ้นใจให้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยไม่ชอบ เช่น ห้ามพูดคุยกับครูในโรงเรียน ห้ามใช้ไมโครโฟน และห้ามเข้าประชุม ฯลฯ ซึ่งผู้ร้องทุกข์ได้มีหนังสือคัดค้านผลการประเมินดังกล่าวและหนังสือ ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการเขตแล้ว แต่ไม่ได้รับการพิจารณาแก้ปัญหา จึงได้นำเรื่องร้องทุกข์มายื่นต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร การที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและเลื่อนวิทยฐานะ คศ. ๓ เป็นเพราะถูกคู่กรณีในการร้องทุกข์ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ร้องทุกข์ แต่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของ

ผู้อำนวยการเขตตามมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งบัญญัติว่า สำนักงานเขตมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้าง กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และจะให้เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตได้ ใช้อำนาจประเมินผลงานของผู้ร้องทุกข์เพื่อคัดเลือกแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตาม อันเป็นการปฏิบัติต่อตนไม่ชอบด้วยมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงถือว่าคู่มือในการร้องทุกข์ทำให้ ผู้ร้องทุกข์ได้รับความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ เมื่อเหตุร้องทุกข์ดังกล่าวของผู้ร้องทุกข์เกิดจากคู่มือ ในการร้องทุกข์เป็นผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าผู้อำนวยการเขตเช่นนี้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จึงต้องยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่อ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปคือผู้อำนวยการเขต ทั้งนี้ตามข้อ ๒๐ (๒) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดว่า ในกรณีที่เหตุแห่งการ ร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต ให้ร้องทุกข์ต่อเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี และให้เลขานุการ สภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัด สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ แม้กรณีนี้ ผู้ร้องทุกข์จะอ้างว่า ได้เคยมีหนังสือคัดค้านผลการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และหนังสือ ร้องทุกข์ในเรื่องนี้ต่อผู้อำนวยการเขตแล้ว แต่ผู้อำนวยการเขตซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ไม่ได้พิจารณาแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ร้องทุกข์ก็ตาม ก็เห็นว่า คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ มิได้มีความคับข้องใจอันมี เหตุเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้อำนวยการเขตที่ผู้ร้องทุกข์จะมีสิทธิยื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครได้ตามมาตรา ๖๔ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและ บุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เดียวกัน ดังนั้น หากผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้อำนวยการเขต ผู้ร้องทุกข์จะต้องนำเรื่องร้องทุกข์ยื่น ฟ้องต่อศาลปกครอง คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์จึงมิใช่คำร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ที่จะรับไว้วินิจฉัยได้ตามข้อ ๔๒ (๑) ของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครฉบับเดียวกัน

จึงมีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ไว้พิจารณา และให้จำหน่าย เรื่องร้องทุกข์ออกจากสารบบ

วิเคราะห์ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีไม่อาจอุทธรณ์ได้ตามส่วนที่ ๔ การอุทธรณ์ ได้ ผู้นั้นมีสิทธิ ร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า การร้องทุกข์ที่เหตุ เกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ วรรคสองบัญญัติว่า การร้องทุกข์ ที่เหตุเกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก หรือตำแหน่ง อื่นที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ประกอบกับข้อ ๓๑ ของกฎ

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดว่า ในกรณีที่เกิดเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขตให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยยื่นคำร้องทุกข์ต่อพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. หรือจะส่งคำร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังกองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. ก็ได้ เห็นว่า ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์สรุปได้ว่า ในกรณีเหตุคับข้องใจอันเกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขตจึงร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แต่กรณีนี้เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะต้องร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ซึ่งในกรณีนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการเขต และหากผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการเขตแล้ว ผู้อำนวยการเขตจะต้องมีคำวินิจฉัยภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ และหากไม่สามารถพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จได้ภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และหากยังไม่สามารถพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จได้ ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีก ๓๐ วัน (รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ วัน) หากผู้อำนวยการเขตไม่สามารถมีคำวินิจฉัยได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว หรือได้มีคำวินิจฉัยแล้วแต่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าตนเองยังไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาวินิจฉัย (๑๒๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์) หรือวันที่รู้หรือควรรู้ถึงคำวินิจฉัย ทั้งนี้ ตามข้อ ๒๐ (๒) และข้อ ๕๖ ของกฎก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่องแดงที่ ๑๙ (ร)/๒๕๕๗

ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่าย สำนัก ป. ได้ร้องทุกข์เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา คือ ปลัดกรุงเทพมหานคร โดยรองปลัดกรุงเทพมหานครรักษาราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้ดุลพินิจมิชอบและตามอำเภอใจ กรณีมีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการที่สำนัก ว. โดยมีได้ระบุระยะเวลาช่วยราชการ กล่าวคือ ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมด้วยความตั้งใจ อุทิศเวลาและทุ่มเทให้กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ส่งสมความชำนาญงานจนได้รับการคัดเลือกให้เป็นข้าราชการดีเด่นและได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย นอกจากนี้ผู้ร้องทุกข์ยังมีอาวุโสในราชการสูงสุด จึงได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ลำดับที่ ๑ และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานและโครงการสำคัญของหน่วยงานภายในและภายนอกกรุงเทพมหานคร และผู้ร้องทุกข์ไม่เคยปฏิบัติงานบกพร่องจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน ไม่ได้กระทำความผิดวินัยหรือถูกลงโทษทางวินัย ไม่มีคำชี้แจงหรือการพิสูจน์ที่ชัดเจน แม้จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้องทุกข์ได้กล่าวในที่ประชุมว่า มีบุคคลบางคนใช้อำนาจข่มขู่และเรียกผลประโยชน์จากหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้ร้องทุกข์ได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าว เนื่องจากไม่เป็นความจริงและไม่มีหลักฐานใดปรากฏชัดว่าผู้ร้องทุกข์ได้กล่าวไว้ตามที่ถูกลงกล่าวหา ประกอบกับผลการสืบสวนข้อเท็จจริงยังไม่มีข้อสรุป การออกคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการเป็นไปโดยที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้ร้องขอและหน่วยงานที่ให้ไปช่วยราชการก็มิได้ร้องขอ การลงนามในคำสั่งของปลัดกรุงเทพมหานคร โดยรองปลัดกรุงเทพมหานครรักษาราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการในเรื่องการรักษาราชการแทน เป็นคำสั่งที่กระชั้นชิดให้มีผลภายใน ๒๔ ชั่วโมง โดยไม่มีการแสดงเหตุผลในการให้ช่วยราชการไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่ปรากฏเหตุของความจำเป็นเร่งด่วนหรือ

ความสำคัญของงานที่ให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ และเป็นการให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในงานที่แตกต่างจากลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ ขณะเดียวกันผู้ร้องทุกข์ยังมีภาระงานทั้งในฐานะหัวหน้าฝ่ายและรักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ลำดับที่ ๑ การขาดบุคลากรระดับบริหารจึงอาจมีผลต่อการขับเคลื่อนงานตามภารกิจของหน่วยงานเดิมที่มีลักษณะเฉพาะหน้าและเร่งด่วนตลอดเวลา จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มิเช่นนั้นอาจเกิดผลเสียหายกับหน่วยงานและกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ยังทำให้เสียหายต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง และประวัติการรับราชการของผู้ร้องทุกข์ จึงขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร วินิจฉัยคำสั่งให้ช่วยราชการและขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัย คำสั่งดังกล่าวของปลัดกรุงเทพมหานครที่ให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ ถือเป็นเรื่องการบริหารงานภายในของผู้บังคับบัญชา สามารถใช้ดุลพินิจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญไปช่วยราชการได้ มีผลเพียงเปลี่ยนแปลงภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยสิทธิประโยชน์ในฐานะการเป็นข้าราชการมิได้เปลี่ยนแปลง แต่ผู้ร้องทุกข์คับข้องใจในการมีคำสั่งให้ไปช่วยราชการ เพื่อความโปร่งใสจึงควรมีเหตุผลอันสมควร ซึ่งการจัดให้มีเหตุผล ในทางปฏิบัติปลัดกรุงเทพมหานครอาจระบุในคำสั่งหรืออาจแสดงเหตุผลในหนังสือที่แจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบซึ่งเป็นเอกสารภายใน หรือจัดให้มีเหตุผลในภายหลังระหว่างที่มีการพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อให้ผู้ร้องทุกข์ได้ทราบถึงเหตุผลในการให้ไปช่วยราชการ กรณีจึงมีปัญหาค่าสั่งที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า การมีคำสั่งดังกล่าว ปลัดกรุงเทพมหานครมีเหตุผลและความจำเป็นอันสมควรที่ให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการหรือไม่ เมื่อพิจารณาหนังสือที่สั่งการให้ผู้ช่วยราชการกองเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานครจัดทำคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ โดยให้เหตุผลว่าได้รับรายงานว่าหลายสำนักงานเขตขึ้นป้ายไวโนลในที่สาธารณะโดยไม่มีตราโลโก้ตามที่คณะกรรมการประชาสัมพันธ์กรุงเทพมหานครกำหนด โดยอ้างว่าผู้ร้องทุกข์รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกอง เป็นผู้สั่งการอันเป็นการจงใจขัดขวางนโยบายและแนวทางการปฏิบัติของคณะกรรมการฯ โดยตรง และยังแสดงวาทะที่ไม่เหมาะสมหลายประการ อันแสดงให้เห็นว่าถ้าจะต้องปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะสร้างความเสียหายและเสื่อมเสียต่อการปฏิบัติราชการด้านการประชาสัมพันธ์ของนครกรุงเทพมหานครเป็นอย่างมาก และหนังสือขอตัวผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการอ้างเหตุผลและความจำเป็นว่า ปัจจุบันสำนัก ว. ขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ประกอบกับมีภารกิจส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวนมาก รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงประสงค์ให้ผู้ร้องทุกข์ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ ไปช่วยราชการ เห็นว่า หนังสือทั้งสองฉบับแม้จะอ้างเหตุการให้ไปช่วยราชการแตกต่างกัน แต่เห็นว่า ปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการอย่างมีเหตุผล เพราะจำเป็นต้องแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ร้องทุกข์ ขณะเดียวกันต้องแก้ปัญหาให้การปฏิบัติงานของสำนัก ว ให้เงิเงไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการดังกล่าว ต้นสังกัด / คณะกรรมการ ... ไม่ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานของสำนัก ป. แม้ว่าคำสั่งดังกล่าวจะมีได้ไปช่วยราชการไว้ในคำสั่ง แต่เข้าใจได้ว่า การให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการก็เพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของสำนัก ว. เท่าที่จำเป็นในระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น และปลัดกรุงเทพมหานครก็จำเป็นต้องให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการโดยเร็ว มิฉะนั้นอาจกระทบต่อการจัดบริการสาธารณะของสำนัก ว. ปลัดกรุงเทพมหานครจึงมีเหตุผลความจำเป็นอันสมควรที่จะให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ที่ว่าปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งในลักษณะเร่งด่วนภายใน ๑ วัน เป็นการกระทำเร่งรีบ กระชั้นชิด ขาดเหตุผลรองรับที่เหมาะสม จึงฟังไม่ขึ้น ส่วนที่ผู้ร้องทุกข์อ้างว่า ขณะไปช่วยราชการมิได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติจากรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เห็นว่า เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณามอบหมายให้ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติหน้าที่ตามที่เห็นเหมาะสม การที่ปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ จึงไม่อาจถือได้ว่าใช้ดุลพินิจ

/ ปลัดกรุงเทพมหานคร ...

โดยไม่ชอบ คำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น ส่วนกรณีที่ผู้ร้องทุกข์อ้างว่า รองปลัดกรุงเทพมหานครรักษาราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร มีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการ ไม่ปรากฏว่าปลัดกรุงเทพมหานครมอบอำนาจรองปลัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน เป็นการออกคำสั่ง โดยไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนและการปฏิบัติราชการ เห็นว่า รองปลัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้รักษาราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครตามที่รักษาการนั้น จึงมีอำนาจกระทำการดังกล่าวได้ตามกฎหมาย ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น จึงมีความวินิจฉัยให้ยก คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ อย่างไรก็ดีตาม ความคับข้องใจของผู้ร้องทุกข์น่าจะเกิดจากผู้บังคับบัญชาขาดการ พุดคุยทำความเข้าใจกับผู้ร้องทุกข์ สมควรที่ผู้บังคับบัญชาจะได้ปรับความเข้าใจกับผู้ร้องทุกข์ และสมควรระบุ ระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ไปช่วยราชการไว้ด้วย เพื่อผ่อนคลายความคับข้องใจแก่ผู้ร้องทุกข์

วิเคราะห์

คำสั่งให้ไปช่วยราชการ เป็นเรื่องการบริหารงานภายในของผู้บังคับบัญชาที่สามารถใช้ดุลพินิจ ให้ข้าราชการไปช่วยราชการได้ มีผลเพียงเปลี่ยนแปลงภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยสิทธิประโยชน์ในฐานะ การเป็นข้าราชการมิได้เปลี่ยนแปลง แต่เพื่อความโปร่งใสจึงควรมีเหตุผลอันสมควร โดยการจัดให้มีเหตุผล ในทางปฏิบัติอาจจะระบุในคำสั่ง หรืออาจแสดงเหตุผลในหนังสือที่แจ้งคำสั่งให้ข้าราชการทราบ หรือจัดให้มี เหตุผลในภายหลังระหว่างที่มีการพิจารณาอุทธรณ์

รองปลัดกรุงเทพมหานคร รักษาราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ใน ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครตามที่รักษาการ ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

เรื่องแดงที่ ๒๐ (ร)/๒๕๕๗

คำร้องทุกข์และคำขอ ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองได้จัดส่งผลงานการขอประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนและ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ ต่อมา กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ได้แจ้งมติคณะกรรมการประเมินผลงานสายงานเลขานุการและบริหารงานทั่วไป (ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ บริหารงานทั่วไป ระดับ ๗) ให้ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองผ่านการประเมินผลงาน โดยวันที่มีผลในการประเมินไม่ก่อน วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ทำให้สำนักงานเขตไม่สามารถออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ทั้งสองให้ดำรงตำแหน่งใน ระดับที่สูงขึ้นได้ ผู้อำนวยการเขต จึงมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้คณะกรรมการฯ ทบทวนวันที่มีผลในการ ประเมินผลงาน เนื่องจากข้อมูลน่าจะคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง โดยกองการเจ้าหน้าที่แจ้งว่า สำนักงาน ก.ก. ตอบข้อหารือว่า คณะกรรมการฯ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขวันที่มีผลในการประเมินได้ เนื่องจากวันที่มี ผลในการประเมินบุคคลต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ สำหรับตำแหน่งระดับ ๘ ลงมาของสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ ๓ และระดับ ๔ ตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ประกอบกับหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลและการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปและประเภทวิชาการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองจึงมีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานครได้ส่ง การให้กองการเจ้าหน้าที่ชี้แจงกรณีดังกล่าวให้ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองทราบ โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า เลขานุการ คณะกรรมการฯ ทราบว่ามีการแจ้งจำนวนวันในการแก้ไขผลงานคลาดเคลื่อนเกินไป ๑ วัน แต่เลขานุการคณะ กรรมการฯ มิได้แก้ไขใดๆ ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองจึงมีหนังสือขอทราบการเยียวยากรณีแจ้งวันส่งผลงานคลาดเคลื่อน

ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากผู้ร้องทุกข์ทั้งสองเสียสิทธิประโยชน์ที่พึงจะได้ในการประเมินผลงาน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ ต่อมาผู้ร้องทุกข์ทั้งสองได้มีหนังสือขอทราบผลการเยียวยากรณีดังกล่าวต่อปลัดกรุงเทพมหานครอีกครั้งหนึ่ง จึงขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้ปลัดกรุงเทพมหานครแจ้งผลการเยียวยาและยกเลิกมติคณะกรรมการฯ

คำวินิจฉัย พิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้คู่กรณีในการร้องทุกข์เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ร้องทุกข์ทั้งสองเกิดความคับข้องใจจากการปฏิบัติของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ กรณีนี้ระยะเวลาส่งคืนผลงานที่แก้ไขต่อคณะกรรมการฯ คลาดเคลื่อนเกินไป ๑ วัน ทำให้ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองเสียสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ ก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และผู้ร้องทุกข์ทั้งสองได้มีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจในเรื่องนี้ ปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะผู้บังคับบัญชาของข้าราชการกรุงเทพมหานคร จึงมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจให้แก่ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองตามที่กฎหมายกำหนด แต่มิได้พิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทุกข์ทั้งสอง จนผู้ร้องทุกข์ทั้งสองได้มีหนังสือขอทราบผลการเยียวยา เพราะผู้ร้องทุกข์ทั้งสองเสียสิทธิประโยชน์ในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ แต่ปลัดกรุงเทพมหานครเพิกเฉย ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองจึงมีหนังสือขอทราบผลการเยียวยาอีกครั้ง จนเวลาล่วงเลยมาประมาณ ๑ ปี ๗ เดือน ปลัดกรุงเทพมหานครก็ยังเพิกเฉยและไม่แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองทราบ เป็นเหตุให้ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงเข้าข่ายเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่ หรือประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวไม่พิจารณาเรื่องของผู้ร้องทุกข์ทั้งสองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทุกข์เสียสิทธิประโยชน์ดังกล่าวในเวลาอันสมควร ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๓) แห่งกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ แม้ปลัดกรุงเทพมหานครจะอ้างว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างให้กองการเจ้าหน้าที่เสนอ อ.ก.ก. สามัญเกี่ยวกับการประเมินและระบบการประเมิน พิจารณาตามความเห็นของ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบว่า กรณีดังกล่าวจะสามารถแก้ไขเยียวยาให้แก่ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองได้หรือไม่ ไม่ทำให้การกระทำข้างต้นของปลัดกรุงเทพมหานครไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ หรือประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวไม่พิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจของผู้ร้องทุกข์แต่อย่างใด คำร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ทั้งสองฟังขึ้น สำหรับคำขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้ปลัดกรุงเทพมหานครยกเลิกมติคณะกรรมการฯ เห็นว่า เป็นคำร้องที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ไม่อาจมีคำวินิจฉัยได้ เพราะมิใช่เป็นเรื่องคับข้องใจที่มีเหตุมาจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของปลัดกรุงเทพมหานคร จึงมีคำวินิจฉัยให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจให้แก่ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย

วิเคราะห์

ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร จึงมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

การที่ปลัดกรุงเทพมหานครไม่พิจารณาเยียวยาแก้ไขความคับข้องใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา จนเวลาล่วงเลยไปนาน เข้าข่ายเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่ หรือประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในเวลาอันสมควร ตามข้อ ๗ วรรคสอง (๓) แห่งกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่องดำที่ ๙(ร)/๒๕๕๗

ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งพนักงานปกครองชำนาญงาน ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขต ได้ร้องทุกข์ว่า ผู้อำนวยการเขตมอบหมายงานให้ปฏิบัติไม่ตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ตามคำสั่งสำนักงานเขต ที่ ๕๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง มอบหมายงานให้ข้าราชการปฏิบัติงานและรับผิดชอบ จึงมาร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ขอให้ผู้อำนวยการเขตมีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติงานตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานปกครองชำนาญงาน

ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร (องค์คณะวินิจฉัยที่ ๔) เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย โดยองค์คณะวินิจฉัยได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ครบถ้วนแล้ว และได้นำคำวินิจฉัยขององค์คณะวินิจฉัยเสนอ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ก.พ.ค.กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร (องค์คณะวินิจฉัยที่ ๔) และให้จัดทำคำวินิจฉัยเพื่อพิจารณา ลงนามต่อไป ต่อมาผู้ร้องทุกข์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ขอลอนคำร้องทุกข์ เนื่องจากมีความประสงค์โอนย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัด ซึ่งเป็นภูมิลำเนาเพื่อดูแลมารดา

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณี que ผู้ร้องทุกข์ขอลอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์ โดยที่การลอนคำร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ ซึ่งอำนาจในการส่งอนุญาตให้ลอนคำร้องทุกข์ เป็นของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ตามข้อ ๑๔ แห่งกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงมีมติอนุญาตให้ลอนคำร้องทุกข์และสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ออกจากสารบบ

บทวิเคราะห์ การลอนคำร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔ กำหนดว่า ผู้ร้องทุกข์อาจลอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วในเวลาใดๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น โดยการลอนคำร้องทุกข์สามารถกระทำได้ ๒ วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง ผู้ร้องทุกข์ลอนคำร้องทุกข์ โดยทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ และวิธีที่สอง ผู้ร้องทุกข์ลอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องบันทึกไว้และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน โดยทั้งสองวิธีดังกล่าวผู้ร้องทุกข์ต้องกระทำก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องที่ร้องทุกข์นั้นด้วย ซึ่งตามแนวทางการพิจารณาของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นั้น คำว่า “ก่อนผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาด” หมายถึง ก่อนที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ลงนามในคำวินิจฉัยร้องทุกข์ กรณีนี้แม้ว่า ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องร้องทุกข์แล้ว แต่ในระหว่างการทำคำวินิจฉัยตามมติ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นขอลอนคำร้องทุกข์ จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอลอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงมีมติอนุญาตให้ลอนคำร้องทุกข์และสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ออกจากสารบบ